

FINANSSIVALVONTA
FINANSINSPEKTIONEN
FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY

Ajankohtaista AIFM-valvonnasta

6.2.2017 ja 10.2.2017

Avauspuheenvuoro

Eeva Granskog, toimistopäällikkö

- 8.30–9.00 Kahvitarjoilu
- 9.00–9.15 **Tilaisuuden avaus**
toimistopäällikkö Eeva Granskog
- 9.15–9.40 **AIFM-toimiluvat ja –rekisteröinnit**
 - Toimiluvan ja rekisteröinnin erot
 - Salkunhoidon ja riskienhallinnan järjestäminenmarkkinavalvoja Elina Viitanen
- 9.40–10.05 **Vaihtoehtorahastot**
 - Eri rahastotyyppisiin liittyviä kysymyksiämarkkinavalvoja Marko Hovi
- 10.05–10.30 **Vaihtoehtorahastojen markkinointi Suomessa**
 - Vaihtoehtorahastojen markkinoinnin aloitusilmoitukset
 - suomalaiset hoitajat
 - rajan yli tulevat toimijat
 - Sijoittajakohderyhmät ja poikkeusluvutmarkkinavalvoja Matilda Borchers
- 10.30–10.50 **Katsaus AIFMD-raportointiin**
markkinavalvoja Hermann Teräväinen
- 10.50–11.00 **Keskustelua ja kysymyksiä**

Finanssivalvonnan organisaatio

- Vaihtoehtorahastolaki (AIFML 162/2014) voimaan Suomessa 15.3.2014
- Uusi laki toi suuren määrän erilaisia hakemuksia Finanssivalvonnalle käsiteltäväksi
 - Kotimaisia toimijoita koskevia toimilupia, rekisteröintejä, markkinoinnin aloitusilmoituksia ja notifikaatioita
 - ETA-alueen hoitajien ja rahastojen eri tyyppisiä notifikaatioita
 - Kolmannen maan hoitajia ja kolmannen maan rahastoja koskevia markkinoinnin aloitusilmoituksia
- Paljon tulkintakysymyksiä liittyen lain soveltamisalaan
- Fivan nettisivujen AIFM-hankesivuille koottu sääntelyä ja ohjeistus:
<http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Saantely/Saantelyhankkeet/AIFMD/Pages/Default.aspx>
 - Uutena tulkintakysymysten ohjaus AIFMquestions -sähköpostilaatikkoon
- Tulkintakysymysten osalta myös Euroopan arvopaperimarkkina-
viranomaisen, ESMA, täydentää jatkuvasti AIFM Q&A dokumenttiaan uusilla AIFM-aiheisilla kysymyksillä ja vastauksilla

- Toimiluvallisten vaihtoehtorahastojen hoitajien toimilupia myönnetty yhteensä 27 kpl, joista
 - 11 hoitajalla ainoastaan vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupa
 - 16 hoitajalla sekä vaihtoehtorahastojen hoitajan että rahastoyhtiön toimilupa
 - neljällä hoitajalla oikeus tarjota lisäksi sipa-palveluita
- Rekisteröityneitä vaihtoehtorahastojen hoitajia 71 kpl
- EuVECA rekisteröityneitä hoitajia 1 kpl
- EuSEF rekisteröityneitä hoitajia 1 kpl
- Uusia toimilupia ja rekisteröintejä vaihtoehtorahastojen hoitajiksi tasaiseen tahtiin myös lain voimaantulon hakemushuipun jälkeen

- Financial Stability Board (FSB) julkaisi 12.1.2017 suosituksia liittyen varainhoitoliiketoimintaan
 - Vaikka historiallisesti tarkasteltuna suurta huolta ei ole nähtävissä riskit liiketoimintaan liittyen ovat voineet kasvaa
 - Taustalla rahastoliiketoiminnan kasvu, huomioiden erityisesti avointen rahastojen kasvu ja epälikvidien sijoitusten kasvu rahastoissa
- VM on käynnistänyt tammikuussa 2017 kansallisen sääntelytyön sijoitusrahastolain muuttamiseksi
 - Tarkoituksena tässä yhteydessä arvioida myös erikoissijoitusrahastoja koskevaa sääntelyä
 - VM tulee arvioimaan myös vaihtoehtorahastosääntelyn muutostarpeita
- Komission tulee arvioida AIFM-direktiivin toimivuutta vuonna 2017 (artikla 69) ja esittää tarvittaessa direktiiviin muutosehdotuksia

AIFM-toimiluvat ja -rekisteröinnit

Elina Viitanen, markkina-
valvoja

- Vaihtoehtorahastojen hoitajana toimiminen
- Toimilupa vs. rekisteröinti – keskeiset erot
- Toimiluvan lähtökohdat
- Salkunhoito- ja riskienhallinta sijoitustenhoitotoimintoina
- Lopuksi

- Toiminnan luonteen arviointi
 - Fivaan tullut paljon tulkintakysymyksiä lain soveltumisesta
 - Arvioinnissa kaksi osaa: 1) hoitajan tehtävät ja 2) rahaston elementit
 - Säätelyssä määritellyt lähtökohdat arvioinnille (ks. AIFML 2 luku Määritelmät)
 - ESMA:n ohje
 - Kokonaisuuden arviointi muun muassa sijoittajien roolin ja päätösmahdollisuuksien, sijoituskohteiden sekä toiminnan määräaikaaisuuden kautta
 - ESMA:n ohje 2013/611 Key Concepts of the AIFMD Vaihtoehtorahastotoiminnan keskeisten tekijöiden tulkitsemista
 - Toiminnan järjestäminen
 - Varojen kerääminen sijoittajilta
 - Sijoittajien lukumäärä
 - Määritelty sijoituspolitiikka

- Vaihtoehtorahastotoiminta luvanvaraista
 - Hoitajan on rekisteröidyttävä tai haettava toimilupaa Fivalta
 - Toimiluvan laajennus, mikäli uusi rahastostrategia
 - Rekisteröityneen hoitajan seurattava hoidossa olevia kokonaisvaroja (toimilupakynnys AIFML 1 luku 2 §)
 - Vivutuksen vaikutus toimiluparajaan
 - Sijoittajakohderyhmä, jolle rahastoa markkinoidaan (ammattimainen/ei-ammattimainen sijoittaja)
- Hakemus Fivaan
 - Hoitajan hakemus (rekisteröinti, toimilupa, toimiluvan laajennus)
 - Rahaston markkinoinnin aloitusilmoitus

Toimilupa vs. rekisteröinti – keskeiset erot

	Rekisteröinti	Toimilupa
Sijoittajakohderyhmä	Vain ammattimaisille sijoittajille sekä Fivan poikkeusluvalla VMA 226/2014 6 §:n mukaisille kokeneille sijoittajille.	Myös ei-ammattimaisille sijoittajille.
Markkinointimaa	Pääsääntöisesti vain Suomessa, mutta mahdollista ammattimaisille sijoittajille kohdevaltion lainsäädännön salliessa. EuVECA ja EuSEF -asetukset mahdollistavat markkinoinnin ETA-passin avulla muissa ETA-valtioissa, mikäli asetusten edellytykset täyttyvät.	ETA-passijärjestelmän hyödyntäminen markkinoitaessa ammattimaisille sijoittajille muissa ETA-valtioissa.
Toiminnan edellytysten ja järjestämisen arviointi	Toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset eivät sovellu.	Toimintaedellytykset (vähimmäispääoma) sekä toiminnan järjestäminen (salkunhoito, riskienhallinta, arvonmääritys ym.) selvitetään ja arvioidaan toimilupaa haettaessa.
Säilytysyhteisö	Ei	Kyllä (AIF:eilla)
Raportointi	AIFMD, SIRA	AIFMD, FINREP, COREP, SIRA

- Vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupa myönnetään rahastojen salkunhoitoon ja riskienhallintaan sijoitustenhoitotoimintoina (AIFML 3 luku 1 §)
 - Yhtiö ei saa olla ns. letter-box entity (komission asetuksen 82 artikla)
 - Lisäksi mahdollisuus tarjota AIFML 3 luvun 2 ja 3 §:n mukaisia palveluita (omaisuudenhoito sekä sijoitusneuvonta, säilyttäminen sekä toimeksiantojen vastaanottaminen ja välittäminen)
 - Kielto harjoittaa muuta liiketoimintaa (AIFML 3 luku 6 §)

- Toimilupa myönnetään tietyille rahastostrategialle
 - Uusi rahastostrategia edellyttää toimiluvan laajennusta

- Salkunhoidon tai riskienhallinnan voi ulkoistaa ainoastaan toimiluvalliselle yhtiölle (AIFML 10 luku 2 § 3 mom. sekä komission asetuksen 78 artikla)

- Salkunhoito- ja riskienhallintatoiminto edellyttävät muun muassa
 - Toiminnan laajuuteen nähden riittäviä henkilöstöresursseja
 - arvioinnissa huomioitava esimerkiksi rahastojen lukumäärä, hallinnoitavat varat, sijoitustoiminnan luonne ja sijoituskohteet
 - salkunhoidon ja riskienhallinnan varamiesjärjestelyt
 - Toimintojen toiminnallista ja hierarkkista erottamista
 - Valta-, vastuu- ja raportointisuhteiden määrittelyä

- Hoitajalla oltava riittävät tiedot varoista, joihin vaihtoehtorahasto sijoittaa (komission 2. tason AIFM-asetus (EU) N:o 231/2013 18 artikla, due diligence)
- Salkunhoitoon sisältyy mm.
 - Sijoituskohteiden arviointi suhteessa rahaston sijoituspolitiikkaan sekä riskitasoon (sijoituspäätöksiä edeltävä arviointityö)
 - Sijoituspäätösten tekeminen
 - Neuvonantajien rooli suhteessa varsinaiseen salkunhoitoon
 - Sijoituskohteiden jatkuva seuranta
 - Rahaston irtaantuminen sijoituskohteista

- Vaihtoehtorahastojen hoitajalla oltava toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelyt (AIFML 8 luku 1 §)
 - Riskienhallintatoiminnon järjestäminen
 - Riskienhallinnasta vastaava ja hänen varamiehensä
 - Erillisyys salkunhoidosta
 - Riskien tunnistaminen, mittaaminen, hallinta ja valvonta
 - Yhtiön toimintaan liittyvien riskit
 - Rahastojen sijoituksiin liittyvien riskit
 - Tuotekehitys
 - Seuranta ja raportointi yhtiön johdolle

- Yhtiön compliance-toiminnon ja sisäinen tarkastuksen rooli valvonnassa

- Rahastojen säilytysyhteisön valvontatehtävät

- Rekisteröintiä, toimilupaa tai toimiluvan laajennusta hakeva yhtiö
 - Yhteydenotto Fivaan hyvissä ajoin
 - Mahdollisuus tavata tarvittaessa ja keskustella toiminnan järjestämisestä, uusista rahastoista, lupaprosessista ja aikataulusta

- Rekisteröityneen jatkuvasti seurattava hallinnoitavia varoja (30 päivää aikaa jättää toimilupahakemus toimilupavelvollisuuden alarajan ylittymisestä)

- Toimilupaa hakevan yhtiön keskeisten toimintojen suunnittelu ennen toimilupahakemuksen jättämistä
 - Liiketoimintasuunnitelma
 - Toimintojen järjestäminen
 - Resurssien huomioiminen
 - Rahastojen säilytysyhteisöt

Eri rahastotyyppeihin liittyviä kysymyksiä

Marko Hovi, markkina-avalvoja

Vaihtoehtorahastot – rahastomuodot ja -strategiat (kansallinen tarkastelu)

- Keskeiset rahastotyytit (oikeudellinen muoto):
 - Erikoissijoitusrahasto
 - Kommandiittiyhtiö
 - Osakeyhtiö
- Päästrategiatyytit:

Vaihtoehtorahastot – katsaus rahastomarkkinaan (31.12.2016)

Strategia	Lukumäärä	% koko markkinasta
Pääoma	93	29 %
Muu	91	29 %
Kiinteistö	69	22 %
Rahasto-osuus	52	16 %
Hedge	12	4 %
Yhteensä	317	100 %

Muoto	Lukumäärä	%
Ky	186	58,7 %
Erikoissijoitusrahasto	110	34,7 %
Oy	21	6,6 %
Yhteensä	317	100 %

- Likviditeetin hallinta
 - Säätely
 - Kansainvälinen fokus (ESMA, ESRB, FSB, IOSCO, IMF)
 - Rahastomarkkinan globaali kasvu
 - Likviditeetin varmistaminen kaikissa markkinatilanteissa
 - Periaatteita ja suosituksia täydentämään säätelyä
 - Erityisesti avoimet rahastot (erikoissijoitusrahastot)
 - Stressitestit

- Vivutus
 - Määritelmä
 - Likviditeetin hallinta
 - Stressitestit

- Luotonantorahastot
 - ESMA:n opinion
 - Capital Markets Union (CMU)
 - Keskeiset tekijät

Keskeistä:

- Rahastomarkkinan merkitys ja kiinnostavuus
- Markkinoiden luottamus
- Likviditeetin hallinta – mitä tarkoittaa käytännössä ?
- Likviditeetin hallinnan primäärivastuu aina hoitajalla
- Raportointi valvojille/keskeisille viranomaisille
- Tiedonantovelvollisuus sijoittajille
- Mismatching-eliminointi – likviditeettiprofiili vastaa lunastuspolitiikkaa
- Osuudenomistajien yhdenvertaisuus
- Stressitestit

■ Sääntely

- Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista 162/2014 ("AIFM-laki") 8 luku 6 §:
 - Maksuvalmius riittävällä tavalla turvattu
 - Sijoitusstrategia, maksuvalmiusprofiili ja lunastuspolitiikka keskenään johdonmukaisia
 - Tehtävä maksuvalmiusriskiä arvioivia stressitestejä
- Komission 2. tason AIFM-asetus art. 46-49
 - Art. 49. : katsottava johdonmukaiseksi, kun sijoittajat pystyvät lunastamaan sijoituksensa vaihtoehtoisen sijoitusrahaston kaikkien sijoittajien tasapuolisen kohtelun periaatteen, lunastuspolitiikan ja sen velvoitteiden mukaisella tavalla.

■ Likviditeetin hallinta

- Ennaltaehkäisevä likviditeetin hallinta eli normaalia salkunhoitoa, riskienhallintaa, stressitestejä jne.
- Jälkikäteinen likviditeetin hallinta = likviditeetin hallintakeinojen (liquidity management tools) hyödyntämistä erikoistilanteessa (esim. markkinahäiriö, poikkeuksellisen suuri lunastus rahastosta jne.)

■ Kansainvälinen fokus

- Mm. **FSB** (Financial Stability Board), **IOSCO** (International Organization of Securities Commission), **ESRB** (European Systemic Risk Board)
- Viimeisimpänä FSB:n julkaisema "Policy Recommendations to Address Structural Vulnerabilities from Asset Management Activities, 01/17"

Keskeistä

- Tarkastelun tasot:
 - mikrotaso (rahastotaso)
 - makrotaso (rahoitusjärjestelmän vakaus)

- Mikrotaso:
 - vivutuksen määritelmä ja vivutuksen keinot (kts. komission 2. tason AIFM-asetus)
 - vivutuksen moniulotteiset vaikutukset:
 - raportointi
 - toimilupavelvollisuus
 - tiedonantovelvollisuus (riskien kuvaaminen sijoittajille)
 - vivutuksen huomioiminen likviditeetin hallinnassa ja riskien hallinnassa

- Viranomaisraportoinnin hyödyntäminen valvonnassa (vivutukseen puuttuminen, mikäli katsotaan tarkoituksenmukaiseksi)

- *Vivutus* = menetelmä, jolla vaihtoehtorahastojen hoitaja lisää hoitamansa vaihtoehtorahaston positiota joko rahaa tai arvopapereita lainaamalla, rahoitusjohdannaispositioihin sisältyvää vivutusta käyttämällä tai muulla tavalla
- Rahaston tulee määritellä vivutuksen enimmäistaso ja vivutuksen enimmäismäärä tulee olla kohtuullinen (*AIFML 17 luku ja VMA 226/2014*)
 - Kiinteistörahastolaki (1173/1997) max. 50 % + 1/3 erityisestä syystä rahaston kokonaisvaroista (GAV)
 - Merkittävä vivutus: vivutus yli kolminkertainen, ilmoitusvelvollisuus Fivalle
 - Likviditeetin hallinta ja vivutus
 - Riskienhallinta
- *Komission 2. tason AIFM-asetus 6 art 3*: määritelmä: otettava huomioon myös rahaston määräysvallassa oleva kolmas osapuoli, jos tällainen rakenne on nimenomaisesti perustettu suoraan tai välillisesti *lisäämään positiota* vaihtoehtoisen rahaston tasolla
 - Täsmennetty ESMA Q & A:ssa (ESMA/2015/1873)

- Luotonantorahaston määritelmä (Loan Origination)?
- Lähtökohtaisesti pääomastrategia
- Kansainvälinen käytäntö
- CMU, Komissio:
 - ESMA:n opinion 11.4.2016 (ESMA/2016/596, Opinion: Key principles for a European framework on loan origination by funds)
- Keskeisiä kysymyksiä:
 - Sijoittajaryhmät
 - Vivutus
 - Aukiolo:
 - Lähtökohtana suljettu rahasto
 - Mikäli avoin rahasto, varmistuttava että lainojen juoksuajat ja rahaston aukiolo ovat linjassa
 - Erityisvaatimuksia hajautukselle

- Keskeisiä huomioita:
 - Markkinoiden luottamus kaikkien osapuolten näkökulmasta keskeistä
 - Riskienhallinnan ja likviditeetin hallinnan merkitys erittäin tärkeä
 - Stressitestien kehittämiseen kiinnitettävä huomiota
 - Likviditeetin hallinta ja muu riskienhallinta suhteutettava aina omaan toimintaan

Markkinoinnin aloitusilmoitukset

Matilda Borchers, markkinavalvoja

- Vaihtoehtorahastojen markkinointi Suomessa (kotimaiset hoitajat)
- Sijoittajakohderyhmät ja poikkeusluvut
- ETA-AIFM ja vaihtoehtorahastojen markkinointi Suomessa

Kotimainen vaihtoehtorahastojen hoitaja

Kattaako toimilupa rahastostrategian?
Liittyykö uuteen rahastoon erityiskysymyksiä?

- Toimiluvan laajennus?
- Resurssien riittävyyden arviointi
- Säilytysyhteisösopimus
- Mahdollisten tulkintakysymyksien osalta yhteydenotto Fivaan

Rekisteröitynyt hoitaja:
ylittävätkö hoidettavat kokonaisvarat toimilupavelvollisuuden alarajan?

AIFML 12 luvun 1 §:n mukainen ilmoitus

- Ilmoitus ja tarvittavat liitteet
- AIFML 12 luku ja VMA 226/2014
- Onko kyseessä erikoissijoitusrahasto? Huomioi SRL:n vaatimukset
- Fivalla 20 pankkipäivää aikaa käsitellä ilmoitus täydellisen ilmoituksen saatuaan

Markkinoidaanko rahastoa myös ei-ammattimaisille asiakkaille?

- Huom! Lähtökohtana toimilupavaatimus
- AIFML 13 luku
- VMA 228/2014 (avaintietoesitteen vaatimukset)

- Kenelle rahastoa tullaan markkinoimaan
- Riskienhallinnan ja salkunhoidon järjestäminen uudessa rahastossa
 - Hoitajalla oltava aito kyky tunnistaa ja mitata sijoituksiin liittyvät riskit sekä hallita ja valvoa näitä riskejä
 - Ei voi tukeutua liikaa kolmannen tahon tekemään riskiarviointiin
 - Rajanvedot neuvonantajan ja salkunhoitamisen välillä
- Rahaston likviditeettiprofiilin arvioiminen
 - Lunastukset
- Mahdolliset eturistiriidat

- Sijoittajainformaatio
 - Hoitajan tehtävät
 - Rahaston sijoituspolitiikan kuvaus ja sijoituskohteet
 - Riskien kuvaus
 - Vivutus
 - Mahdollisten eturistiriitojen kuvaus

- Tuottotavoitteet markkinoinnissa

- Ammattimaisen asiakkaan määritelmä SipaL 1 luvun 18 §
 - Vain toimiluvallisella hoitajalla mahdollisuus markkinoida ei-ammattimaisille asiakkaille
 - Fiva voi erityisestä syystä myöntää rekisteröitymisvelvolliselle AIFM:lle oikeuden markkinoida myös ei-ammattimaisille
 - VMA 226/2014 6 §:ssä määritelty poikkeusluvan edellytyksistä
 - VMA 226/2014 6 § sisältää kaksi ryhmää
 - 5 momentissa määritellyt ryhmät esim. sukujen omaisuudenhoitoyhteisöt, säätiöt, kunnat, yliopistot ja korkeakoulut → ilmoitus Fivalle
 - 4 momentin mukaiset sijoittajat, esim. businessenkelit ja varakkaat yksityishenkilöt → poikkeuslupahakemus
- ➔ Molemmissa tapauksissa hakijan selvitys Fivalle siitä, miten hoitaja arvioi sijoittajan täyttävän VMA:ssa asetetut vaatimukset ja miten markkinointi kuluttajille estetään

Poikkeusluvan edellytykset

Maltillinen sijoitustoiminta
ja sijoittajansuoja

Maltillisen sijoitustoiminnan
arvioinnissa otetaan huomioon
mm. rahaston hajautus ja
vivutus

Sijoittajien kokemuksen ja
riskinkantokyvyn arviointi

Ei-ammattimaiset asiakkaat, joita
ei pidetä kuluttajina, jotka
ymmärtävät sijoitukseen liittyvät
riskit, sijoittavat pitkäjänteisesti ja
joilla on edellytykset kantaa
sijoitukseensa liittyvät riskit

Rahaston säännöissä
asetuksen asettamat
edellytykset
sijoitussitoumuksen
suuruudesta ja
sijoitusvarallisuudesta tai
julkaistu AML:n mukainen
esite

- 1) Ei-ammattimainen asiakas pyytää tulla kohdelluksi ammattimaisena asiakkaana, ja
- 2) sijoittaa/antaa sijoitussitoumuksen, jonka arvo vähintään 100.000 euroa tai 50.000 euroa, jos sijoitetaan "venture capital" –rahastoon, ja asiakkaan sijoitusvarallisuus on yli 500.000 euroa, tai
- 3) AIF-rahastosta on laadittu AML 3-5 luvussa tarkoitettu esite eikä sitä ole tarkoitus markkinoida ei-ammattimaisille asiakkaille

- AIFML 12 luvun 4 §:n mukainen tiedonantovelvollisuus koskee myös avaintietoesityepoikkeuksen saaneita rekisteröityneitä hoitajia
- Huom! 2018 voimaan tulevan PRIIPs-säätelyn (vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita koskevista avaintietoasiakirjoista annettu säätely) myötä avaintietoesityepoikkeus poistuu ja myös aikaisemmin poikkeusluvan saaneet rekisteröityneet hoitajat voivat olla velvollisia julkaisemaan tietyissä tapauksissa avaintietoesityen

- AIFM-direktiivi sääntelee toimiluvallisen vaihtoehtorahaston hoitajan markkinointia ammattimaisille asiakkaille rajan yli
- Rekisteröintivelvollisen oikeudesta markkinoida rajan yli säädetään kansallisessa lainsäädännössä
- Ei-ammattimaisille markkinoinnista säädetään kansallisessa lainsäädännössä

- ETA-toimiluvallinen AIFM, markkinointi vain ammattimaisille asiakkaille
 - Notifikaatio toimitetaan hoitajan kotivaltion viranomaiselle, joka toimittaa sen edelleen kohdevaltion viranomaiselle
 - Direktiivin liitteen mukaiset asiakirjat notifikaatioon
 - Kuvaus miten estetään markkinointi ei-ammattimaisille
 - Markkinoinnin voi aloittaa, kun on saanut kotivaltion viranomaiselta ilmoituksen

- ETA-toimiluvallinen AIFM, markkinointi ei-ammattimaisille asiakkaille
 - Notifikaatio toimitetaan suoraan kohdevaltion viranomaiselle (Fiva)
 - Notifikaation tulee sisältää AIFML 12 luvun sekä AIFML 13 luvun tiedot (huom! KIID suomeksi tai ruotsiksi)
 - Hoitajan valvojan todistus toimiluvasta
 - Rahaston sijaintimaan sijoittajakohderyhmän tulee täsmätä
 - Kuka markkinoi rahastoa Suomessa?
 - Markkinoinnin voi aloittaa, kun Fiva on antanut markkinoinnin aloitusilmoituksen

- ETA-rekisteröitynyt AIFM, markkinointi vain ammattimaisille asiakkaille
 - Notifikaatio toimitetaan suoraan kohdevaltion viranomaiselle (Fiva)
 - Kuvaus miten estetään markkinointi ei-ammattimaisille
 - Markkinoinnin voi aloittaa, kun Fiva on antanut markkinoinnin aloitusilmoituksen

- Mikäli suunnitteilla rahasto, joka on esim. rakenteeltaan monimutkainen tai siihen liittyy muita erityiskysymyksiä → ennakkotieto Fivalle hyvissä ajoin
- Hakemukset osoitteeseen kirjaamo(at)finanssivalvonta.fi
- AIFML 21 luvun 4 §: ”Finanssivalvonnan on 20 pankkipäivän kuluessa täydellisen ilmoituksen saamisesta ilmoitettava päätöksestä vaihtoehtorahastojen hoitajalle”
- AIFM-tulkintakysymyksissä yhteydenotto sähköpostitse osoitteeseen AIFM-questions(at)finanssivalvonta.fi
 - Fiva ottaa yhteyttä kysyjään kahden viikon kuluessa
 - Huom! raportointiaiheisissa kysymyksissä yhteydenotto aifmdreportinghelpdesk(at)finanssivalvonta.fi

Katsaus AIFMD-raportointiin

Hermanni Teräväinen, markkinavalvoja

- 06/2011: AIFM-direktiivi (2011/61/EU)
 - erityisesti artikkelat 3, 24 ja 25
- 12/2012: Euroopan komission asetus (2013/231)
 - erityisesti artikla 110 ja liite IV
- 03/2014: Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista (162/2014)
 - 7 luvun 3 §, 5 luvun 4 §, 20 luvun 3 §, 17 luvun 3 §
- 03/2014: VM:n asetus koskien vaihtoehtorahastojen hoitajia (226/2014)
 - 2 §, 8 §
- 07/2014: Fivan määräykset ja ohjeet vaihtoehtorahastojen hoitajista (MOK 4/2014)
 - luku 6
- 07/2014 (viim. 01/2016): AIFMD-raportoinnin konekielinen tietojenvälityksen kuvaus
 - sisältää linkitykset ESMA:n raportointidokumentaatioon
 - **ESMA:n raportointiohjeistus**
 - ▶ [Guidelines on reporting obligations under Articles 3\(3\)\(d\) and 24\(1\), \(2\) and \(4\) of the AIFMD](#) (8.8.2014, viralliset käännökset)
 - ▶ [Final report on Guidelines on reporting obligations under Articles 3\(3\)\(d\) and 24\(1\), \(2\) and \(4\) of the AIFMD](#) (päivitetty 15.11.2013)
 - ▶ [Collection of information for the effective monitoring of systemic risk under Article 24\(5\), first sub-paragraph, of the AIFMD](#) (ESMA Opinion) (1.10.2013)
 - ▶ [AIFMD reporting IT technical guidance](#) (päivitetty 23.9.2014)
 - ▶ [Consolidated AIFMD reporting template](#) (päivitetty 15.11.2013)
 - ▶ [Tables 1–7 of Annex 2 of ESMA Guidelines on reporting obligation](#) (15.11.2013)
 - ▶ [Tables 8-9-10 of Annex 2 of ESMA guidelines on reporting obligation](#) (päivitetty 15.11.2013)
 - ▶ [AIFMD – Reporting – XML documents - V1.2](#) (25.3.2014)

Katso myös ESMA:n kysymyksiä ja vastauksia AIFM-direktiivin soveltamisesta (päivitetty 16.12.2016). ESMA täydentää dokumenttia säännöllisesti.

■ Raportointivelvolliset toimijat 31.12.2016:

AIFM:t	kpl	AIF:t	kpl		kpl
Rekisteröityneet AIFM:t	72	, joiden hoitamat AIF:t	142	→ AIFMD-raportit:	214
Toimiluvalliset AIFM:t	26	, joiden hoitamat AIF:t	190	→ AIFMD-raportit:	216
ETA-alueen ulkopuoliset AIFM:t	208	, joiden Suomessa markkinoitavat AIF:t	487	→ AIFMD-raportit:	695
Yhteensä AIFM:t	306	, joiden AIF:t yhteensä	819	→ AIFMD-raportit:	1125

- Raportointivelvollisuuden normaalifrekvenssi joko Y, H tai Q
- Raportoinnin tietolaajuus vaihtelee toimijoittain
- Normaalifrekvenssit ja tietolaajuudet ilmenevät AIFMD-raportointivelvollisuuden ilmoituslomakkeelta ja konkreettisesti FIVA Tiedonkeruusovelluksessa

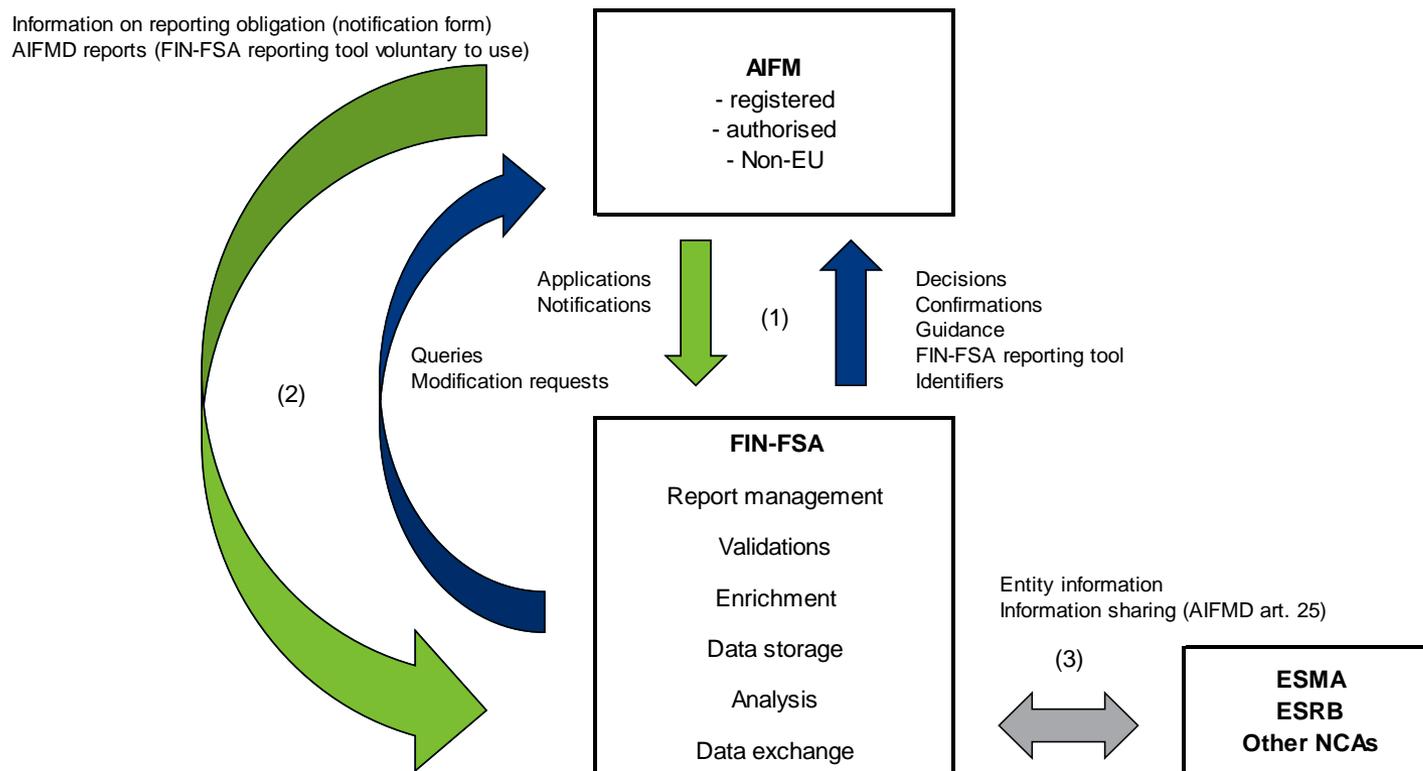
- **AIFMD-raportointivelvollisuus alkaa** toimiluvan tai rekisteröinnin myöntämistä seuraavan kokonaisen neljänneksen ensimmäisestä päivästä alkaen. Ensimmäinen raportointikierros puolestaan määräytyy sovellettavan raportointifrekvenssin mukaisesti.
 - Esim. AIFM saanut toimiluvan 15.1. ja raportointivelvollisuus sekä AIFM- että kaikkien AIF-raporttien osalta on H → ensimmäinen raportointi 1.4. - 30.6.2017. Seuraava raportointi 1.7. - 31.12.2017 (ellei raportointivelvollisuuden muutoksia)
 - Jo markkinointilupa laukaisee raportointivelvollisuuden alkamisen (ei edellytä AIF:n perustamista yritysrekisteriin)
- **Tietojen ajantasainen ylläpito hoitajan vastuulla → muutoksista ilmoitettava Fivalle** AIFMD-raportointivelvollisuuden ilmoituslomakkeella (olennaista raportointivelvollisuuden hallinnan ja täyttämisen kannalta)
 - Lomake saatavilla Fivan verkkosivustolta
 - Tiedoilla on vaikutus AIFM:n tiedonantajatasoon, raporttien määräaikoihin, tiedonkeruusovelluksen sisältämiin tietoihin yms.
 - Muutostilanteen raportoinnissa noudatettava ESMA:n ohjeistusta (rekisteröityneillä toimijoilla muutokset harvinaisia)

- **AIFMD-raportointivelvollisuus päättyy** toiminnan lopettavan AIF:n osalta ns. lopetusraporttiin, joka on toimitettava lopetusneljänneksen lopusta
 - Esim. AIF:n toiminta lakkaa ja varat jaettu sijoittajille 15.2.2017 → ilmoitus Finanssivalvonnalle → lopetusraportti 31.3.2017 raportointikierroksella (vaikka normaalifrekvenssi olisi Y)
- Raportit on toimitettava **määräajan kuluessa**
 - 1 kk raportointiajankohdasta (poikkeuksena AIF:t, joiden pääasiallinen sijoitusstrategia = rahasto-osuusrahasto → tällöin +15 kalenteripäivää)
 - Mikäli palautuspäivä on arkipyhä tai osuus viikonlopuille, siirtyy eräpäivä seuraavaan pankkipäivään
 - Ei lisäaikamahdollisuutta
 - Fivalla sanktiointivaltuudet

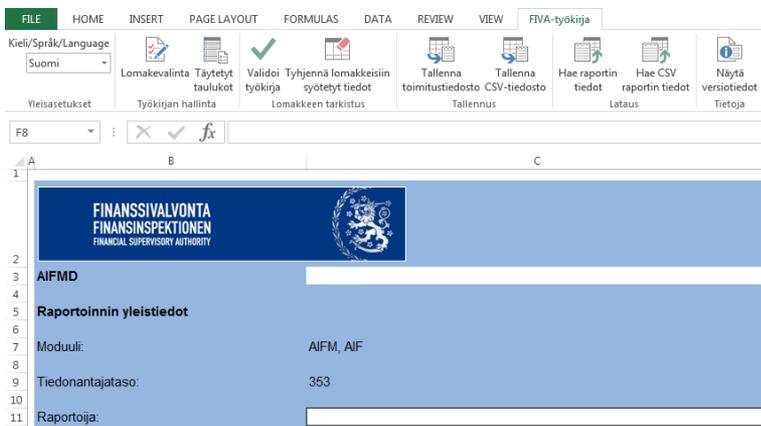
■ Pääpiirteittäinen kuvaus

■ FIVA Tiedonkeruusovellus

- Raportointivelvollisilla käytössään Fivan kehittämä Excel-pohjainen ilmainen apuväline vaadittujen XML-raporttien tuottamiseen

Artiklojen 24(1) + 24(2) mukainen raportointivelvollisuus

AIF - Direktiivin 2011/61/EU artiklat 24(1) ja 3(3)(d)

A 10.01.a AIF - Otsikko-osio

			Raportoitu tieto
			010
004	Raportointityyppi		INIT
005	AIF-sisältötyyppi		2
006	Raportointijakson alkamispäivä		2015-01-01
007	Raportointijakson päättymispäivä		2015-12-31
008	Raportointijakson tyyppi		Y1
009	Raportointivuosi		2016

- Vaaditut tiedot on mahdollista tuottaa myös raportoijan omin menetelmin noudattaen kuitenkin konekielisen tietojenvälityksen kuvausta
- Raportoijakohtainen asennuspaketti (.zip) sisältäen mm. asennus- ja käyttöohjeen ladattavissa Jakelu-palvelusta: <http://www.finanssivalvonta.fi/jakelu>
- Huom. **käytettävä aina viimeisintä Jakelu-palvelusta saatavilla olevaa versiota**
 - Raportointivelvollisuuksien muutokset päivittyvät Fivan rekisteristä sovelluksen työkirjaan
 - Tiedonkeruusovellusta kehitetään edelleen ja edistyneempiä versioita julkaistaan melko usein – seuraava julkistus odotettavissa huhtikuun alussa (tiedotetilaus kannattaa tehdä Jakelu-palvelussa kohdassa Raportoijapalvelut/yhteyshenkilötietojen ylläpito)

- Keskeinen ESMA-raportointiohjeistus, joista useimmissa tapauksissa löytyy vastaus raportoijan kysymykseen:
 - [Guidelines on reporting obligations under Articles 3\(3\)\(d\) and 24\(1\), \(2\) and \(4\) of the AIFMD](#) (fi, sv, en..) sisältää mm. raportointiesimerkkejä
 - [AIFMD reporting IT technical guidance](#) sisältää mm. kenttäkohtaiset tietotarkkuudet, pakollisuusasteet ja validoinnit

AIF Reporting file							
Field Name	XSD element name	XML type	Format	Type	MIC/OIF	Repeatability	Technical guidance
Principal exposures and most important concentration							
Main instruments in which the AIF is trading							
64	Ranking (Five main instruments)	<Ranking>	FiveRankingType	1	N	M	[5.5] The ranking admitted are: - 1 for "first main sub-asset type[instrument/position type]"; - 2 for "second main sub-asset type[instrument/position type]"; - 3 for "third main sub-asset type[instrument/position type]"; - 4 for "fourth main sub-asset type[instrument/position type]"; and - 5 for "fifth main sub-asset type[instrument/position type]".
65	Sub-asset type code of the five main instruments in which the AIF is trading	<SubAssetType>	SubAssetTypeType	12	Z	M	[5.5] The sub-asset types admitted are listed in Annex II - Table 1 (i.e. highest level of detail available). If AIFM reports fewer than five instruments for that AIF, the AIFM should enter "NTA_NTA_NOTA" for the relevant ranks.
66	Instrument code type of the five main instruments in which the AIF is trading	<InstrumentCodeType>	InstrumentCodeTypeType	4	A	C M for Sub-asset type different from "NTA_NTA_NOTA" F otherwise	[0.5] The instrument code type admitted are: - "NONE" for instrument without codes - "ISIN" for instruments with ISIN codes - "All" for instruments with All codes The field is mandatory for Sub-asset type code different from "NTA_NTA_NOTA" and forbidden otherwise.
67	Instrument name of the five main	<InstrumentName>	StringRestricted200Type	200 (max)	7	C M for Sub-asset type different	[0.5] No standard. It is strongly recommended to provide the instrument short name as provided by Swift under ISO18774 when

- [ESMA:n kysymyksiä ja vastauksia AIFM-direktiivin soveltamisesta \(Q&A\)](#)

- **Datan laatua tarkistetaan useassa kohtaa raportointiprosessia:**
 - Tiedonkeruusovellusta käytettäessä **raportoijan on varmistuttava, että raportoitavat tiedot täyttävät vaatimukset / läpäisevät tarkistukset ennen toimitustiedoston lähettämistä Fivalle sähköpostilla**
 - ValidationLog on tyhjä eikä toimitustiedoston luontivaiheessa tule virheilmoituksia
 - Vähentää olennaisesti raportointitaakkaa sekä raportoijan että valvojan päässä
 - Sähköpostin liitteenä toimitetaan pelkkä vaatimusten mukainen salattu ja pakattu .zip-toimitustiedosto (ei muita tiedostoja, selityksiä tms.)
 - Kuittaus sähköpostin vastaanottamisesta
 - Hetken kuluttua palaute toimitustiedoston hyväksymisestä / hylkäämisestä (perustarkistusten perusteella, lähinnä teknisiä)

Vastaanotetut tiedostot 2016-02-23 14:28:27
Tiedon päivämäärä: 2015-12-31

Olemme vastaanottaneet seuraavat lähettämäne tiedostot:

AIFM_364_ _20151231.xml	Hyväksytty
header_AIFM_364_ _20151231.xml	Hyväksytty
AIF_364_ _20151231.xml	Hyväksytty
header_AIF_364_ _20151231.xml	Hyväksytty

- Korjauspyynnöt, mikäli kattavamman tarkastelun yhteydessä havaittu virheitä
 - Fivan pystyttävä toimittamaan tiedot eteenpäin ESMAlle

- Raportoinnin sisältöä koskeviin substanssikysymyksiin pyritään ensisijaisesti saamaan yhtenäinen tulkinta Euroopan tasolla (ESMA Q&A) tilanteissa, jossa raportointiohjeistus (esim. ESMA Guidelines) ei anna vastausta
 - Kysymyksiä ja vastausehdotuksia voi lähettää investment.reporting@esma.europa.eu
 - Raportoinnin teknisissä kysymyksissä koskien ESMA:n IT-määrityksiä: info.it.aifmd@esma.europa.eu
- Raportoinnin kansallista toteutusta koskevat kysymykset ja AIFMD-raportointivelvollisuuden muutokset: AIFMDreportinghelpdesk@finanssivalvonta.fi
- Lisätietoa AIFMD-raportoinnista Fivan verkkosivustolta: <http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Saantely/Saantelyhankkeet/AIFMD/Raportointi/Pages/Default.aspx>